Nº. 155. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

ZONDAG 3 EN MAANDAG 4 JULIJ.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij Koninklijk besluit van den 29sten Junij 1853, nº. 51, is de fuselier [illegible], van het wapen der infanterie in Oost Indie, benoemd tot ridder der 4de klasse van de Militaire Willems-orde, en zulks ter zake van zijn gehouden gedrag bij de in $^{1851}/_{52}$ in het Palembangsche plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen.

Bij Z. M. besluit van den 28sten Junij 1853, nº. 60, is het vice-presidium van het collegie van regenten over het huis van arrest te Sneek opgedragen aan den heer *Steven ten Cate*, lid van hetzelve collegie; en zijn benoemd tot leden van dat collegie van regenten de heeren mr. *Johan Hendrik de Sitter*, regter in de arrondissements-regtbank te Sneek, en jhr. mr. *Hugo Repelaer van Driel*, regter-plaatsvervanger bij dezelve regtbank en betaalmeester aldaar.

Bij Zr. Ms. besluit van den 29sten Junij 1853, nº. 66, is benoemd tot raadsheer in het provinciaal geregtshof in Drenthe, mr. *G. L. Kniphorst*, thans notaris te Meppel en advocaat bij hetzelve hof.

Bij Koninklijk besluit van den 30sten Junij 1853, nº. 73, is benoemd tot ontvanger van het kantoor der in- en uitgaande regten te Keulsche Barrière (Limburg), de heer [illegible], te Broekhuizen.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

De Minister van Finantien,

Gelezen hebbende eene missive van een der heeren arrondissements-directeurs der directe belastingen enz., daarbij de vraag voorstellende, of de branders der 6de klasse, die, overeenkomstig het Koninklijk besluit van den 29sten Augustus 1823, nº. 113, aanspraak hebben op eene korting van 4 per cent, voor het vervaardigen van gedistilleerd, tot een gehalte van [illegible] graden of hooger, daarenboven van hetzelfde gedistilleerd mogen genieten de korting van 1 per cent, bedoeld bij het Koninklijk besluit van den 4den Augustus 1848, nº. 55,

Heeft bij resolutie van 27 Mei jl. nº. 8 aan den heer arrondissements-directeur te kennen gegeven, dat de bedoelde branders slechts op ééne korting aanspraak hebben, en dat derhalve, bij het toepassen der korting van 4 per cent, van het bedrag daarvan moet worden afgetrokken de korting van 1 per cent, die van hetzelfde gedistilleerd reeds is of tevens mogt worden verleend.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'SGRAVENHAGE, *den 2den Julij*.

De Memorie van Toelichting behoorende bij het gisteren medegedeeld ontwerp van wet *tot regeling van het toezigt op de onderscheiden Kerkgenootschappen* is van den navolgenden inhoud:

„ De Verhouding van den Staat tot de Kerk, meer bepaaldelijk het regt van den Staat om zoodanige verordeningen ten opzigte van de openbare godsdienst te maken, dat botsing voorgekomen en orde en rust gehandhaafd worden, is eene aangelegenheid wel van teederen aard, doch welker regeling in de hoofdpunten eene behoefte is, niet van het oogenblik alleen, maar door bevoegde beoordeelaars sedert geruimen tijd als wenschelijk en noodzakelijk beschouwd.

De tegenwoordige wets-voordragt heeft ten doel, aan die behoefte, daar waar zulks oirbaar en noodig scheen, te voldoen.

Het toezigt van den Staat op de openbare godsdienstoefening is, op meer dan één punt, ten aanzien van één of meerdere kerkgenootschappen, tot een onderwerp van twijfel en onzekerheid geworden.

Die toestand mag niet worden bestendigd.

Zoo van de zijde der kerkgenootschappen, met onbepaalde vrijheid, vroegere instellingen door andere worden vervangen en nieuwe worden vastgesteld, moet ook van de andere zijde worden bepaald, wat de Staat kan eischen en verbieden ten aanzien van de openbare werking dier instellingen naar buiten, opdat de Regering in staat zij gevaarlijke wrijving voor te komen, orde en rust te bewaren en de verpligting des Konings, om alle kerkgenootschappen te houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat, door verwerping der bestaande wettelijke regeling zonder vervanging, geen ijdel en nutteloos voorschrift worde.

Na rijp beraad en naauwkeurig onderzoek, heeft de Regering zich verpligt geacht, de medewerking der Staten-Generaal, door het aanbieden der tegenwoordige wets-voordragt, in te roepen, ten einde door de wetgevende magt aan elken staat van twijfel een einde kome.

Zonder tusschenkomst van den wetgever kan dit niet wel geschieden. Wel is waar zijn de regten en verpligtingen des Konings, als grondwettig hoofd der uitvoerende magt, met opzigt tot de Kerk, onmiskenbaar en in de artt. 164 en volgende der Grondwet, bepaaldelijk in art. 169, gehuldigd. Maar alle deze grondwettige bepalingen moeten leven en kracht ontvangen uit staatswetten, bereids gemaakt of nog te maken.

Zoodanige wetten ontbraken dan ook niet, maar de voornaamste derzelve was nooit geheel uitgevoerd, is soms gewijzigd, en hare toepasselijkheid is op meer dan één punt twijfelachtig geworden.

De Regering heeft hier het oog op de wet van 18 Germinal jaar X, *relative à l'organisation des cultes*, waarbij eensdeels het concordaat tusschen Zijne Heiligheid Pius VII en de Fransche Republiek tot wet van den Staat werd verklaard, anderdeels voor niet-Roomsche kerkgenootschappen een zeker aantal organieke bepalingen werden gemaakt.

Wat met deze wet is voorgevallen, verdient een zeer opzettelijk onderzoek, omdat zij, naar het inzien, niet eigenmagtig kan worden op zijde gelegd, en haar aanzijn alléén reeds eene wettelijke regeling van het onderwerp vordert.

De wet van 18 Germinal jaar X, ofschoon slechts in een klein gedeelte van het Koningrijk der Nederlanden geheel uitgevoerd, had kracht van wet voor het geheele Rijk.

Een deel van het tegenwoordig Koningrijk, met name Limburg, het voormalig 4de en 5de district van Zeeland, bevond zich reeds onder de Fransche heerschappij, toen in 1802 die wet tot stand kwam. Zij is daar geheel uitgevoerd en zeker ten opzigte der organieke artikelen in volle kracht gebleven.

Bij decreet van 22 Junij 1810 werd zij ingevoerd in de weinige maanden te voren aan Frankrijk afgestane departementen van de Monden van den *Rhijn* en de *Schelde* en het arrondissement van *Breda*.

Bij decreet van 18 October 1810 werd ten aanzien der overige gewesten van het gesloopte Koningrijk Holland in art. 206 wel is waar bepaald: „ l'organisation du clergé Catholique et du clergé Protestant, „ actuellement existante, est maintenue"; doch deze bepaling gold in haren geheelen omvang slechts korten tijd.

Bij decreet van 6 Januarij 1811 toch werden ook „ dans les sept „ nouveaux départements, formés du territoire de la ci-devant Hollande" „ uitvoerbaar verklaard de *wetten*, reglementen en decreten, „ dont l'exé„ cution dans les départements des Bouches du Rhin et des Bouches „ de l'Escaut a été ordonnée par Nos décrets des 22 Juin et 8 Novem„ bre 1810."

Onder de wetten nu bij decreet van 22 Junij 1810 uitvoerbaar verklaard, behoort, gelijk hierboven reeds herinnerd werd, de bedoelde wet van 18 Germinal jaar X, welke derhalve sedert en door het decreet van 6 Januarij 1811 regtsgeldig is geworden voor al de gewesten, welke deel uitmaken van het tegenwoordig Koningrijk, voor zooverre zij dit niet reeds was hetzij sedert het tijdstip harer afkondiging, hetzij ingevolge het decreet van 22 Junij 1810.

De organisatie der geestelijkheid bleef wel, krachtens het voorbehoud, te vinden in het decreet van 6 Januarij 1811, nog achterwege, maar de wetsbepalingen betreffende de uitoefening van de openbare godsdienst waren ingevoerd en verbindend.

Het *2de* additionele artikel der Grondwet van 1815, het *3de* van die van 1848 hebben de aldus hier te lande ingevoerde Fransche wet gehandhaafd.

Het concordaat van 1827 heeft die regtsgeldigheid niet verzwakt, maar veeleer versterkt, door in art. 1 de *toepassing* (application) van het in de noordelijke provincien van het toenmalig Koningrijk wel *ingevoerde*, maar *slechts gedeeltelijk uitgevoerde* concordaat van 1801 te waarborgen.

De *uitvoering* van het concordaat van 1801 was in de noordelijke provincien steeds onvolkomen, en moest dit uit haren aard zijn, zoolang niet het 59ste van de organieke artikelen der wet van 18 Germinal jaar X en het daarbij behoorend *tableau* was aangevuld en voor toepassing hier te lande vatbaar gemaakt.

Daarop doelde art. 8 van het concordaat van Fontainebleau, den 13den Februarij 1813 tot stand gekomen, en kort daarna door Zijne Heiligheid den Paus weder ingetrokken.

Had eene vestiging van bisschoppen hier te lande nog geene plaats, heeft zij tot nog toe op geene wettige wijze tot stand kunnen komen, hierdoor wordt de regtsgeldigheid der wet van 18 Germinal jaar X niet verminderd noch hare uitvoering, voor zooveel de mogelijkheid bestond, op andere punten belemmerd.

Steeds werd, bijv., het art. 45 der organieke bepalingen ook in de noordelijke provincien van het vereenigd Koningrijk en, na de afscheiding van Belgie, in het Koningrijk der Nederlanden, door de Regering gehandhaafd.

Steeds werd art. 1 als verbindend beschouwd, in die mate dat het in 1848 noodig gekeurd werd het art. 170 in de Grondwet op te nemen.

In datzelfde jaar verklaarde de Regering in eene Nota, gevoegd bij hare Memorie van Beantwoording op het Verslag der Tweede Kamer over de wets-voordragten tot herziening der Grondwet, dat tot de *wetten*, in art. 167 *2de lid* der Grondwet bedoeld, met name behoorde de wet van 18 Germinal jaar X; eene verklaring die geene wederspraak uitlokte.

Dat gedeelte der wet van het jaar X, dat de belangen der Hervormde kerken betrof, bleef buiten aanmerking, toen in 1816 en latere jaren de Protestantsche en Luthersche kerkgenootschappen hunne eigene inrigting erlangden in gemeen overleg met den Koning.

In hoeverre dit destijds geschiedde op grond der woorden: *sans préjudice des modifications particulières, qui ont été ou seront par Nous apportées pour ces mêmes départements*, voorkomende in meergemeld decreet van 6 Januarij 1811, dan wel zijn oorsprong ontleende aan dezelfde regtsbeschouwingen, welke leidden tot eene afwijking in vrijgevigen zin van art. 44 der wet van 18 Germinal jaar X bij een Koninklijk besluit van 20 Junij 1825, n°. 116, behoeft hier niet opzettelijk te worden overwogen.

Zeker is het intusschen, dat ten aanzien der Roomsch-katholijke kerk hier te lande, noch ten gevolge van eigene, inwendige organisatie onder goedkeuring des Konings, noch ten gevolge van latere overeenkomsten met den Pauselijken Stoel, veranderde bepalingen zijn ingevoerd, en dat derhalve, hoe men ook gelieve te denken over hetgeen in 1816 en volgende jaren ten aanzien der Hervormde kerken plaats greep, de wet van 18 Germinal jaar X alsnog de eenige verordening is, welke als organieke wet voor de Roomsch-katholijke kerk hier te lande regtsgeldig, voor dadelijke toepassing, immers gedeeltelijk, vatbaar is, en als *wet*, naar het inzien der Regering, zonder de tusschenkomst der *wetgevende* magt niet wel kan worden ingetrokken.

In de *tweede* plaats moet de Regering wijzen op het concordaat van 1827, afgekondigd bij Koninklijk besluit van 2 October 1827 (*Staatsblad* n°. 41.)

Bij deze overeenkomst wordt het wettig bestaan van de wet van 18 Germinal jaar X erkend, want zij wordt niet in de noordelijke provincien ingevoerd, maar op dezelve slechts toegepast.

Stelt men nu intusschen dat concordaat van 1827 ter zijde, dan blijft men in den toestand waarin men bevorens was, een toestand, welke dan ook tot nu toe is gehandhaafd, dat die organieke bepalingen, welke niet door latere voorschriften waren vervallen, als daar is bepaaldelijk art. 45 der wet van 18 Germinal jaar X, hier te lande kracht van wet hadden en niet zonder tusschenkomst der Staten-Generaal krachteloos kunnen worden gemaakt.

De Regering ten minste acht zich niet bevoegd om eene wet, al ware zij slechts ten opzigte van één enkel artikel of ten opzigte van een gedeelte van het Rijk van kracht gebleven, als vervallen voorbij te gaan.

Maar ook al konde zij dit, des neen, ten opzigte der wet van 18 Germinal jaar X en van andere bepalingen, waarin over de openbare godsdienst wordt gehandeld; al moest men erkennen dat veel van de staatswetten, die het toezigt op de kerkgenootschappen verzekerden, was verlamd en twijfelachtig geworden, het zoude slechts de noodzakelijkheid eener wet als de onderhavige bewijzen. In een land waar zoo verschillende kerkgenootschappen bestaan, moeten er wetten zijn binnen welker palen de Koning hen kan houden. Dit wil ook de Grondwet, zal het voorschrift van art. 169 dier wet niet zonder gevolg noch doel blijven, en het voorbehoud in de artt. 164 en 167, ter bescherming der maatschappij en tot bewaring van orde en rust, niet zijn een ijdele klank.

Er is alzoo eene wet noodig om de wet van 18 Germinal jaar X af te schaffen; er is eene wet noodig omdat er twijfel kan bestaan waar en in hoe ver die wet nog werkt; er is eene wet noodig omdat de organieke bepalingen dier wet niet passen op het beginsel van vrije godsdienst-belijdenis door de Grondwet gevestigd; en er is vooral eene wet noodig omdat de Grondwet die vrijheid alleen wil behoudens orde en verantwoordelijkheid en alzoo behoudens regelen en voorschriften, waardoor botsing wordt voorgekomen en de Koning wordt in staat gesteld orde en rust te bewaren.

Wat nu betreft het aangeboden wets-ontwerp, zoo zijn daarin als hoofdbeginselen aangenomen gelijke regten en gelijke bescherming van alle kerkgenootschappen, vrijheid van inwendige organisatie, maar bekendheid daarmede bij de Regering en regt tot het vragen van waarborgen voor veiligheid, orde en rust en voorzorgen tegen stoornis daarvan. Het doel der wet is de zorg, dat de burgerlijke maatschappij geen schade lijde door de vrije belijdenis van ieders godsdienstige meening. De toelichting der artikelen zal dit aantoonen.

Art. 1 erkent eensdeels een regt, dat ieder kerkgenootschap in Nederland heeft, om namelijk zich naar eigene leer en beginselen te ontwikkelen en te organiseren, maar het schrijft tevens voor, dat die organisatien ter kennisse des Konings worden gebragt, ten einde Hij in de gelegenheid zij een wakend oog te houden en te zorgen, dat de orde gehandhaafd worde en de rust ongestoord blijve. Daarbij ontneemt het alle waarde aan voorschriften, waarbij, zonder goedkeuring des Konings, over de medewerking van het staatsgezag is beschikt.

Art. 2. Het is eene bekende zaak, dat sommige bedienaren van de godsdienst beloften doen of eeden zweren, welke voor meer dan ééne uitlegging vatbaar zijn, en waarvan de woorden moeijelijk in eenen anderen dan voor de veiligheid bedenkelijken zin kunnen worden opgevat.

Om de Natie gerust te stellen en alle verdenking van de bedienaren der openbare godsdienst af te weren, heeft de Koning zich voorbehouden, van hen, die naar Zijn oordeel zoodanige bedenkelijke eeden of beloften hebben gedaan, te vorderen een eed van trouw aan Hem en gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat.

Art. 3. Vreemdelingen, hier gewoonlijk zonder betrekkingen, zonder belang en zeker zonder vaderlandsch gevoel, kunnen niet zonder gevaar toegelaten worden om openbaar van een bijna onschendbaar standpunt het woord te voeren.

Om hen tot het bedienen van de openbare godsdienst toe te laten, moet de Regering de overtuiging hebben, dat zij waarborgen tegen uitspattingen opleveren.

Art. 4, *1ste lid.* Met het oog op artt. 165 en 166 der Grondwet is het noodig deze waarheid te constateren in de wet.

Zij snijdt elke vordering, op grond van vermeenden voorrang, in de toekomst af van de geestelijkheid tegenover de burgerlijke overheid, en tevens van de geestelijkheid der verschillende kerkgenootschappen onderling.

Naijver en twist worden daardoor vermeden, zoowel als verheffing, al zij het slechts in schijn, van de eene gezindheid boven de andere.

2de lid. Deze bepaling heeft nog een bijzonderen grond aan het kerkelijk staatsregt ontleend. Er kan in den boezem van een kerkgenootschap zelf verschil zijn over de vraag: wie de eigenlijke titularis is; eene vraag die door de wereldlijke overheid niet wel kan worden uitgemaakt zonder in *sacra* zich te mengen. Gaat de titulatuur vergezeld van den geslachtnaam van den titularis, de vraag blijft voor den Staat onaangeroerd.

Art. 5. Ook deze bepaling is eene waarheid die, ter vermijding van verkeerde gevolgtrekkingen van de zijde der Kerk, niet overbodig te achten is.

Art. 6. Handhaving van rust en orde, die groote en dikwerf moeijelijke taak van de uitvoerende magt, maakt dit artikel noodzakelijk, dat overigens zijnen grond vindt in artt. 164 en 167 der Grondwet en in de meergemelde verpligting der Kroon tot het houden van toezigt op de kerkgenootschappen en over hunne organisatie, voor zooverre die naar buiten werkt en hen in onmiddellijke aanraking brengt met den Staat.

Dat de vestiging of verandering van zetels en standplaatsen der bedienaren van de godsdienst, alom waar men dit zoude goedvinden, een onderwerp van zuiver kerkelijken aard is, kan evenmin worden toegegeven, als dat het vestigen van een kerkgebouw op eene voor de rust eener gemeente ongeschikte plaats, van zuiver kerkelijken aard zoude zijn. Hetgeen omtrent de standplaatsen der hoogere geestelijkheid in de meeste concordaten tusschen den Pauselijken Stoel en de Staten van Europa is overeengekomen, of, *in gemeen overleg met deze laatsten*, in de bullen van afkondiging dier concordaten veelal wordt vastgesteld, bewijst ten allen overvloede duidelijk, dat het hier geen onderwerp van uitsluitend kerkelijken aard geldt.

De Regering is van oordeel, dat naar de beginselen der Grondwet geene zetels of standplaatsen zonder een voorloopig onderzoek van Staatswege naar de geschiktheid der plaats konden worden opgerigt of aangewezen, en dat het belang van orde en rust vordert, dat daarover, voor zoover geene goedkeuring is verkregen, nog door den Koning uitspraak kan worden gedaan. Zij heeft echter geoordeeld dat dit onderzoek niet hooger dan tot de afkondiging der gewijzigde Grondwet moest opklimmen en binnen eenen betrekkelijk korten termijn oplossing moest vinden, opdat de staat van onzekerheid niet te ver worde uitgebreid en van korten duur zij.

Art. 7. Het art. 167 der Grondwet heeft hier tot leiddraad gestrekt.

Elk vertoon van kerkgewaden is onnoodig op iedere andere dan op die plaats, waar de openbare godsdienst wordt uitgeoefend en geoorloofd is.

Zoodanig vertoon is niet alleen voor de vrije uitoefening der godsdienst onnoodig; het is tevens niet wenschelijk onder eene bevolking als die van Nederland, waar zoo onderscheidene gezindheden elkander iederen dag ontmoeten onder gelijke bescherming van allen door den Staat.

De Regering heeft intusschen hier slechts op het oog het eigenlijk kerkelijk gewaad, en geenszins hetgeen de bedienaren der openbare godsdienst buiten de kerken, in het dagelijksch leven gewoon zijn te dragen.

Art. 8. Ook dan, wanneer tot het oprigten van een kerkgebouw in eene gemeente is besloten, blijft nog de vraag, of de uitgekozene localiteit wel geschikt is in het belang van orde en rust. Zoo zoude het weinig raadzaam zijn, kerkgebouwen van verschillende kerkgenootschappen naast elkander te plaatsen of daarvoor plaatsen in te nemen waaraan geschiedkundige herinneringen waren verbonden, waarop het grootste deel der gemeente grooten prijs stelde. Deze en meer niet te voorziene omstandigheden eischen ook hier een onderzoek naar de geschiktheid der plaats.

Art. 9. Ook dit uitwendig kerkgebruik, dat bovendien alles behalve algemeen wordt in acht genomen, is in den regel onnoodig; gedurende de kerkdiensten der verschillende gezindheden niet zelden hinderlijk, en aanleiding gevende tot verwarring.

Op sommige plaatsen echter kan het nuttig zijn, op andere kan het de nadeelen hier opgenoemd missen en aan de gemeente aangenaam zijn; dan kan de toestemming er toe worden verkregen.

Het laatste lid des artikels ziet op de gevallen van brand, watersnood en andere omstandigheden van buitengewonen aard. Daaromtrent beslist de plaatselijke politie naar gelang van zaken.

Artt. 10 *en* 14. Bij eene eerste overtreding is het voldoende en meest aan de overtreding en den stand des overtreders passend geoordeeld, door den regter ten aanzien van dezen te doen verklaren, dat hij heeft gehandeld *in strijd met de wet.*

Deze soort van censuur schijnt doelmatig als straf en als waarschuwing voor de toekomst tevens.

Gaat echter eenig geestelijke voort met de wet of art. 167 der Grondwet voor niets te achten en te overtreden, dan zijn strengere maatregelen noodzakelijk.

Bij eene eerste herhaling wordt hij ontzet van de regten in art. 42 van het Wetboek van Strafregt opgenoemd, en hechten zich derhalve aan de censuur, die ook dan wordt uitgesproken, gevolgen voor het burgerlijk leven, welke eene billijke verzwaring van straf daarstellen.

Bij derde of latere veroordeeling, acht de Regering het voegzaam dien voortdurenden staat van tegenstand tegen 's Lands wetten op meer krachtige wijze en wel door gevangenisstraf te bedwingen.

Artt. 11 *en volgende.* Als regel van bevoegdheid was de bepaling noodig, welk regterlijk collegie in eersten aanleg van de overtreding zal kennis nemen. De arrondissements-regtbanken schenen daartoe als van zelf aangewezen.

Het onderzoek ter teregtzitting zal bij eene eerste overtreding plaats hebben overeenkomstig art. 854 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering.

Ten einde bovendien den geestelijken overtreder alsdan aan de onaangenaamheden eener openbare teregtstelling niet bloot te stellen, ook ten einde aan, onder sommige omstandigheden mogelijke spanning der gemoederen in eene gemeente geen voedsel te geven, wordt de zaak in eersten aanleg en in hooger beroep behandeld met gesloten deuren.

Bij eene tweede of latere overtreding echter wordt de zaak als een gewoon strafgeding voor den correctionelen regter, kamer van strafzaken, behandeld.

De tegemoetkoming, liggende in het beregten der overtreding overeenkomstig art. 854 Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, schijnt geen vereischte met opzigt tot hen, die, voor eene eerste waarschuwing doof, hunne overtreding herhalen.

Het toezigt, den procureurs-generaal in het laatste lid van art. 11 opgedragen, is een waarborg te meer voor de eenheid en voorzigtigheid in het handhaven der wet.

De Raad van Ministers,
VAN HALL,
Tijdelijk Voorzitter.

Wij hebben heden de *Javasche Couranten* tot den 11den Mei jl. loopende ontvangen, en ontleenen daaraan het volgende.

Bij resolutie van den 24sten April jl., is door den Gouverneur-generaal goedgevonden en verstaan, met ampliatie van het besluit van den 19den Maart 1853, n°. 11, te bepalen, dat de daarbij bedoelde afschaffing van het territoriaal regt op de koffij van Sumatra, niet van toepassing

zal zijn op de koffij, welke vóór ultimo Junij 1853 op gouvernements-veilingen is of zal worden verkocht, zoodat daarop bij den uitvoer, ook na 1 Julij 1853, het territoriaal regt zal worden geheven.

Bij resolutie van den 26sten April jl., heeft de Gouverneur-generaal goedgevonden en verstaan: eerstelijk, tot regt verstand van de toepassing der publicatie van den 9den Januarij 1821 (*Staatsblad* n°. 6), te bepalen: dat aan Europesche ingezetenen, die, volgens de algemeene bepalingen omtrent het vast verblijf in Nederlandsch Indie, in de binnenlanden van Java mogen verblijven, op hun verzoek, door den resident der Preanger Regentschappen zal worden toegestaan de inwoning, tot wederopzeggens, op de drie hoofdplaatsen dier residentie, Tjiandjoer, Bandong en Soemadang; onder uitdrukkelijke voorwaarde, dat zij zich geenerlei handelingen veroorloven, strijdig met de bij art. 64 van het reglement op het beleid der regering (*Staatsblad* 1836 n°. 48), gehandhaafde inrigtingen.

Nog heeft de Gouverneur-Generaal bij resolutie van den 2den Mei jl. goedgevonden en verstaan, voor Sumatra's Westkust van toepassing te verklaren, het voor Java vastgestelde bij besluit van 11 Maart 1835, n°. 1 (*Staatsblad* n°. 15), met uitzondering van letter *b* van artikel 1 van dat besluit, en mitsdien te bepalen hetgeen volgt:

eerstelijk:

a. door de plaatselijke ambtenaren op Sumatra's Westkust zullen, zonder eene vooraf bekomene schriftelijke autorisatie van den Gouverneur-Generaal, voortaan geene nieuwe communicatiewegen hoegenaamd aangelegd noch oude paden of bijwegen in rijdbaren staat gebragt worden, met uitzondering alleen van die, welke leiden van reeds bestaande wegen naar koffijtuinen of suiker-, indigo- en andere fabrieken en niet verder; zullende daartoe anders almede vooraf eene uitdrukkelijke magtiging moeten zijn erlangd, voornamelijk in het geval, dat door den geprojecteerden aanleg twee reeds bestaande wegen met elkander in verbinding zouden worden gebragt;

b. Alle overtredingen van de bovengemelde bepalingen zullen met de uiterste gestrengheid gestraft en de ondernomene werken, des noods, ten koste van de daarin betrokken ambtenaren, in den vorigen staat hersteld worden;

ten tweede:

Alle voorstellen en verzoeken tot het aanleggen van nieuwe en het verbeteren van bestaande wegen op Sumatra's Westkust, zullen worden gesteld in handen van het militair departement, ten einde te worden getoetst aan het beraamde plan van defensie.

Voorts waren door den Gouverneur-Generaal de volgende beschikkingen genomen:

(*Javasche Courant van den 30sten April.*)

bij het civiel departement:

benoemd: tot controleur der 3de klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, W. H. Wijnmalen, ambtenaar der 2de klasse voor de dienst in Nederlandsch Indie;

toegevoegd: tijdelijk, aan den resident van de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo, als rondreizend civiel gezaghebber voor de groote en kleine Dajak A. G. Maks, gewezen kweekeling van de kweekschool voor de zeevaart te Amsterdam;

goedgekeurd, dat door den directeur der middelen en domeinen zijn benoemd: tot ondercommies bij de recherche te Pamanoekan (Krawang), tevens belast met den verkoop van zout aldaar, J. B. Thörig, laatstelijk klerk bij den adsistent-resident van Tjiringin;

tot ondercommies der 1ste klasse voor de ambulante recherche te Batavia, J. W. A. Abbink, ondercommies der recherche van de 2de klasse;

tot ondercommies der recherche van de 2de klasse te Batavia, W. C. Klesman, gewezen kweekeling voor de zeevaart;

(*Javasche Courant van den 4den Mei.*)

bij het civiel departement:

benoemd: tot inspecteur van finantien, E. C. C. Boutmij, thans secretaris bij den directeur-generaal van finantien;

tot predikant bij de protestantsche gemeente te Passoeroeang, P. L. de Gaaij Fortman, thans predikant bij die te Soerakarta;

gesteld, ter beschikking van den directeur der cultures, de ambtenaar der 1ste klasse J. W. S. von Baumhauer;

bij het militair departement:

geplaatst: bij het groot militair hospitaal te Willem I, de officier van gezondheid der 3de klasse A. E. Roos;

bij de geneeskundige dienst ter Sumatra's Westkust, de officier van gezondheid der 3de klasse D. Lammerse;

bij het groot militair hospitaal te Samarang, de apotheker der 3de klasse D. Eekma,

allen onlangs uit Nederland aangekomen;

(*Javasche Courant van den 7den Mei.*)

bij het civiel departement:

ontslagen: op zijn verzoek, wegens vertrek, eervol, het lid in den raad van justitie te Amboina, C. Bosscher, benoemd adsistent-resident van Koetei en de Oostkust van Borneo;

op zijn verzoek, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de gewezen zoutverkoop-pakhuismeester te Soerabaija, C. F. Schmidgall.

benoemd: bij het binnenlandsch bestuur ter Westkust van Sumatra, tot controleur der 1ste klasse, K. F. Stijman, thans controleur der 2de klasse;

tot controleur der 2de klasse, H. J. J. Gout, thans controleur der 3de klasse;

tot controleur der 3de klasse, de ambtenaar der 1ste klasse, mr. W. A. Henny, thans ter beschikking van den gouverneur aldaar;

bij het militair departement:

benoemd: tot adjudant in de eerste militaire afdeeling op Java, de 2de luitenant A. F. de Vassy, van het 18de bataillon infanterie;

tot lid der directie van het militair weduwen- en weezenfonds, de majoor der infanterie H. A. J. G. van Hamel;

verleend een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie J. Schneider;

(*Javasche courant van den 11den Mei.*)

bij het civiel departement:

ingetrokken: de benoeming van A. M. Bousquet tot resident van Banda, met vergunning aan denzelve, de betrekking van adsistent-resident van Buitenzorg te blijven bekleeden;

gesteld ter beschikking van den directeur der posterijen, de ambtenaar op wachtgeld J. S. Crawfurd;

bij het militair departement:

overgeplaatst, bij het 12de bataillon infanterie, thans in garnizoen te Samarang, de majoor van het garnizoens-bataillon ter Westkust van Sumatra, pangeran Soerio Bronto; met bepaling dat hij à la suite van dat bataillon zal worden gevoerd.

Nog leest men in de genoemde couranten de volgende berigten:

BATAVIA, 29 *April.*

Gedurende de maand Maart jl. is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen f 592,143.81^5.

De opbrengst over de drie eerste maanden van het jaar bedraagt . . . . f 1,576,009: 14

Hieronder zijn echter begrepen:

aan regten op gouvernementsproducten f 395,640.100^5

aan terugbetaalde regten. 21,721. 20

417,362.00^5

Zuivere opbrengst f 1,158,647.13^5

Over de drie eerste maanden van 1853 is minder ontvangen dan gedurende die maanden in 1851 . . . . f 183,465. 3

en minder dan in 1852. . . . . 308,309.105^5

— De op den 23sten April te Batavia in veiling gebragte 40,000 Mexicaansche dollars hebben gezamenlijk opgebragt f 105,766.80, of gemiddeld $317^{12}/_{40}$ duiten per stuk.

— Ten gevolge der vroegere in de *Javasche Courant* medegedeelde berigten betrekkelijk de aardbevingen op Banda, wordt van daar, onder dagteekening van den 25sten Maart, gemeld dat die thans genoegzaam geheel hebben opgehouden. Nu en dan heeft men nog wel eenige zeer ligte schuddingen ontwaard, namelijk op den 19den Februarij, op den 5den, 11den, 14den en den 23sten Maart, doch het waren slechts onbeduidende trillingen, die geene vrees of ongerustheid meer verwekten."

BATAVIA, 3 *Mei.*

„In het in-officieel gedeelte der Javasche Courant van 23 Junij 1852, n°. 50 [zie *Staats-courant* van den 18den Augustus 1852], werd o. a. melding gemaakt van eenige wetenswaardige bijzonderheden, ontleend aan het inspectie-verslag van den directeur van den artillerie-constructiewinkel te Soerabaija, den majoor der artillerie C. G. von Dentzsch.

Als een vervolg daarvan kunnen wij thans mededeelen, dat blijkens een door dien directeur onlangs ingediend verslag van zijne inspectie over die inrigting in de maand Januarij jl., het etablissement in het afgeloopen jaar, voor zooveel de beschikbare middelen zulks toelieten, weder nader tot den gewenschten staat van volkomenheid is gevorderd, en zoowel de officieren als het overige opzigtvoerend personeel tot des directeurs volle tevredenheid daartoe hebben medegewerkt.

Het inlandsche werkvolk heeft in de verschillende ambachten goede vorderingen gemaakt; kan thans over het algemeen wel geoefend genoemd worden, en beloont bijzonder door goeden wil, volharding en bevattelijkheid de aan zijne opleiding bestede moeite.

De werkcompagnie en de inlandsche militaire werklieden hebben blijken gegeven, dat men van hen de beste resultaten mag verwachten.

Over het algemeen kan dat verslag als zeer bevredigend worden aangemerkt."

— „Uit eene vergelijkende opgave der vastgestelde amfioenkitten op Java en Madura (de Preanger Regentschappen daaronder niet begrepen), blijkt, dat in de laatste jaren eene trapsgewijze vermindering van het aantal dier kitten heeft plaats gehad. — In 1848 en 1849 bedroeg het getal respectivelijk 2801 en 2810. — In 1851 was het verminderd tot op 2664 en in 1852 tot op 2407; het bepaalt zich voor het loopende jaar tot 2360 kitten.

In den tijd van vijf jaren zijn er dus niet minder dan 441 kitten gesloten."

BATAVIA, 6 *Mei.*

„Uit de afdeeling Palembang, residentie Tagal, wordt van den 30sten April het volgende gemeld:

Ten gevolge van zware afwatering van den berg Slamet op den 24sten April jl., is de rivier Goenting, welke door het district stroomde, door ontwortelde boomen en struiken verstopt geraakt, en bij het gehucht Wanasarie buiten hare oevers getreden. Van hier stortte de watervloed, ter hoogte van ruim 6 voet boven den beganen grond, langs een sterk afhellend terrein over de rijstvelden van de dessa Sima en over de plaats waar de koffij-droogloodsen zijn opgerigt, en baande zich eindelijk, na groote verwoestingen te hebben aangerigt, eenen uitweg in de rivier Tjomal, district Mandi-Radja.

Bij dit onheil zijn 132 menschen omgekomen, en eenige paarden, karbouwen en ander vee weggespoeld en verdronken; terwijl daarbij nog vernield zijn 20 huizen, 4830 koffijboomen, 10 droogloodsen met 52 pikols koffij, en het gewas van 16 bouws rijstland, hetwelk bijna gereed voor inoogsting was.

Wijders zijn door den stortvloed 5 bruggen en verscheidene dammen vernield en de waterleiding Modjogong verstopt geworden. In de rivier Goenting zijn 27 en in de rivier Tjomal 16 lijken opgevischt."

BATAVIA, 10. *Mei.*

„Tot voortzetting der berigten, opgenomen in ons n°. 29 [zie *Staats-Courant* van den 31sten Mei jl.,] laten wij hier andermaal de mededeeling volgen van eenige bewegingen der zeemagt in deze gewesten.

Zr. Ms. fregat *Prins Hendrik der Nederlanden*, onder bevel van den kapitein-ter-zee C. F. Stavenisse de Brauw, heeft zich van Amboina over Banda en Goram naar Nieuw-Guinea begeven, en zal vervolgens de Aroe-eilanden bezoeken; het stoomschip *Vesuvius* vergezelt het fregat op dien togt tot aan Nieuw-Guinea.

De van Speijk, korvet, gekommandeerd door den kapitein-ter-zee P. Sauvage, is dezer dagen van Padang naar de Poggy eilanden overgestoken.

Alvorens bij het verlaten van het station der Molukken naar Batavia op te komen, stelde de brik *de Haai*, kapitein-luitenant-ter-zee J. F. E. von Römer, koers naar Banda, om met den resident maatregelen te nemen in het afhalen van houtwerken en stappen van Ceram, waaraan te Banda, na de aardbeving, groote behoefte bestond. Te Ceram gekomen, ontving de bevelhebber van de radja's niet slechts de verzekering, dat zij spoedig al het gevraagde zouden zenden, maar binnen 3 dagen werden reeds 233 stuks balken aan boord van de *Haai* bezorgd

met welke men de negorij Kissa-Laut verliet en den volgenden dag te Banda kwam. De brik begaf zich daarop naar Saparoea, Kema en benoorden Celebes en Borneo om, door de straten Bassilan en Balebec langs de Westkust van laatstgenoemd eiland naar Batavia, alwaar zij den 31sten Maart, na eenen moeijelijken ophaaltogt, aanlandde.

Uit het station van Celebes heeft de schoenerbrik *Padang*, luitenant ter-zee 1ste klasse H. A. Meijer, eenen kruistogt aangevangen langs de zuid- en oostkust van dat eiland, na Bonthain, Boelecomba en Saleijer te hebben aangedaan. Het bezoeken der Vosmaers- of Kendarie-baai en van onderscheidene eilanden ligt ook in het plan van die reis.

Evenzoo, maar voor eene kortere afwezigheid, begaf de schoenerbrik *Saparoea*, over welke de luitenant-ter-zee 1ste klasse W. A. de Gelder bevel voert, zich van Riouw, met den resident van dat gewest aan boord, naar Singapore, en keerde na eenige dagen toevens daar ter reede in haar station terug.

Op de reis van Batavia naar Padang onderzocht de schoenerbrik *Egmond*, luitenant-ter-zee 1ste klasse J. H. Beelaerts, gelijk vroeger werd gemeld, de Meeuwen-baai, de Straat Sunda bij Prinsen-eiland en Java-hoek, alwaar verdachte vaartuigen gezegd werden zich te hebben vertoond. Zoowel dat onderzoek als plaatselijke inlichtingen bevestigden het vermoeden dat die vaartuigen gewone Lingasche visschers waren, welke zich ook in de straat Banka bij de Zutphen-eilanden en in de Java-zee hadden schuldig gemaakt aan kleine ongeregeldheden tegen praauwtjes, moeijelijk anders dan op heeterdaad te betrappen. Na aankomst in het station ter Westkust van Sumatra, vervolgde de *Egmond* het in kaart brengen van het noordelijke gedeelte, terwijl de schoener *Argo*, bevelhebber de luitenant-ter-zee 1ste klasse G. P. J. Mossel, van welke zij deze en andere diensten overnam, den 10den April Padang verliet en den 22sten daaraanvolgende bij de vlag terugkeerde zonder bijzondere ontmoeting.

Nadat de redoute te Larentoeka, tot welker spoedigen opbouw en geheele gereedheid door de aanwezigheid der aldaar gestationneerde schoenerbrik *Banka*, sedert eenigen tijd gekommandeerd door den luitenant-ter-zee 1ste klasse G. Tichelman, werd bijgedragen, voltooid was, bezocht dit oorlogsvaartuig de Conga-baai op Flores, en bragt die even als eenige andere vaarwaters aldaar in kaart. Na eenig kruisen in de omstreken, vertzeilde de Banka naar Koepang, nam van daar eenige schipbreukelingen en eenen Chineeschen arrestant mede, deed andermaal Larentoeka aan, en kwam den 16den te Soerabaija, om zich voor den terugkeer naar Nederland gereed te maken. Ook de schoenerbrik *Ambon*, kommandant de luitenant-ter-zee 1ste klasse J. A. K. van Hasselt, van het station Timor, heeft eenen kruistogt gemaakt en bij het bezoeken van Larentoeka de vele koortslijders van het garnizoen, onder welke ook de geneesheer, door den officier van gezondheid doen behandelen.

De schoener *Aruba*, luitenant-ter-zee 1ste klasse C. A. Vreede, kwam den 17den April terug van eenen kruistogt aan welken zes weken was besteed, en die, van Batavia uitgaande, zich uitgestrekt had over de Duizend eilanden, het bezoeken van Billiton en Muntok, het aandoen der Stoltze-, Clements- en Maclesfields-straten, de eilanden nabij den Zuid-westhoek van Borneo; nergens waren sporen van verdachte vaartuigen gezien.

Tot voortzetting van haren kruistogt beoosten Java, heeft de schoenerbrik *Banda*, onder bevel van den luitenant-ter-zee 1ste klasse G. Gerlen, zich naar Ampanan begeven, van den radja van Lombok de gunstigste berigten bekomen, eenige reeden van Balie bezocht en den derwaarts overgebragten gecommitteerde weder naar Banjoewangie overgevoerd. Op het berigt van de verschijning van zeeroovers in de wateren van Sumanap, ging de *Banda* dadelijk weder onder zeil, doorzocht de Javakust en straat Madura tot Bezoekie en zou, volgens het van daar gezonden berigt, de vervolging langs alle vaarwaters tot de Kangeang-eilanden voortzetten.

In het station der Molukken heeft de schoenerbrik *Sylph*, luitenant-ter-zee 1ste klasse J. J. van der Straaten, de vaarwaters van Boero, de baaijen Bawa Tifoe en Kabak in kaart gebragt en vervolgens eene reis naar Banda over Saparoea gemaakt.

Het transportschip de *Merwede*, kapitein-luitenant-ter-zee M. C. van Vreeland, bevindt zich sedert den 29sten Maart te Soerabaija tot inlading van houtwerken voor Nederland bestemd. Met dien bodem keeren officieren en manschappen, die het langst bij het eskader dienden, mede derwaarts terug.

Den 10den Maart verliet het stoomschip *Gedeh*, kapitein-luitenant-ter-zee P. Dibbetz, Pasoeroean, liep benoorden de eilanden ten oosten van Madura gelegen, tot Kangeang, stak tusschen dit en Urk weder naar het zuidelijke vaarwater over, koerste even als langs die eilanden, ook digt langs Lombok, Sumbawa en Flores, alwaar Larentoeka werd bezocht, terwijl vervolgens ook voorbij de kampongs in Straat Solor stoomende, naar Koepang werd overgeloopen.

Van hier is de reis voortgezet naar Amboina en Ternate, van waar men een monster steenkool van Batjan medebragt, hetwelk, hoezeer slechts eenige voeten beneden de oppervlakte van den grond opgegraven, bruikbaar is. Nadat men den sultan van Ternate aan boord had ontvangen, liep de stoomer naar Kema over, verder langs de oostkust van Celebes en tusschen de Soela-eilanden, door straat Boeton naar Kalatoea. Dit eiland werd even als eenige andere doorzocht, te Makasser eenige dagen getoefd en over Solombo, Bawean, de Carimon-Java-eilanden en tusschen de Boompjes naar Batavia teruggekeerd, alwaar de *Gedeh* den 30sten April ankerde.

Nergens is, ook na het onderzoek van vele kusten en vaartuigen, iets van roovers ontmoet of vernomen, doch deze reis, op welke 970 geographische mijlen zijn afgelegd, is niettemin, behalve tot het voorgeschreven doel, in menig opzigt nattig geweest, en in betrekking tot de grootte van den bodem, min kostbaar door de goede resultaten bij de aanwending van verminderd stoomvermogen, gepaard met die der zeilen, wanneer de togten niet bepaaldelijk grooten spoed vorderen.

Den 20sten April vertrok het stoomschip *Merapi*, tijdelijk onder bevel van den luitenant-ter-zee 1ste klasse J. P. G. Muller, zoodra het berigt aankwam dat zich roovers in de wateren van Sumanap hadden vertoond, tot hunne vervolging van Batavia om de oost.

De *Etna*, stoomschip, gekommandeerd door den kapitein-luitenant-ter-zee H. D. Kramp, den 4den April ter reede Batavia gekomen, heeft zich twee dagen na de aankomst der eerste overlandmail in die maand naar Bandjermasin begeven, tot verschillende oogmerken, onder andere het opsleepen van landbooten voor de steenkool-ontginning, en zal verder de Zuid- en Westkust van Borneo bekruisen, Sampit, Kottaringen, Succadana aandoen, en in de Wester-afdeeling, alwaar zich ook het stoomschip *Celebes*, luitenant-ter-zee 1ste klasse F. L. Geerling, ophoudt, berigten inwinnen.

De Sedoelang en Boompjes-eilanden bekruist hebbende, stevende het stoomschip *Hekla*, bevelhebber de luitenant-ter-zee 1ste klasse P. van Woelderen, onlangs naar Soerabaija, ter voorbereiding van den terugkeer naar Nederland.

Bij den laatsten belangrijken togt van het stoomschip *Vesuvius*, gekommandeerd door den luitenant-ter-zee 1ste klasse P. A. Matthijssen, naar de oostkust van Celebes, is het te Bangaai gelukt eenige zeeroovers gevangen te nemen, en door hen buitgemaakte menschen uit slavernij te verlossen.

Door dezen oorlogsbodem is ook getracht bijstand te verleenen aan eenen Nederlandsch-Indischen koopvaarder, welke in het Lontoirsche gat (eiland Banda) was gestrand, doch bij de aankomst bleek dat niets meer tot behoud van het schip kon worden verrigt, dewijl het zoo lek was dat men het niet meer kon afbrengen.

Den 16den April kwam het ijzeren stoomschip *Suriname*, luitenant-ter-zee 1ste klasse H. P. Arkenbout Schokker, te Macassar terug van zijnen togt naar Bima en Sumbawa. Het état-major heeft bij de vorsten bezoeken afgelegd, en die wederkeerig aan boord ontvangen. De kusten en eilanden in het bestek der reis gelegen, zijn tevens bekruist.

De *Samarang*, bevelhebber de luitenant-ter-zee 1ste klasse G. F. G. Gobius, blijft af en toe de oostkust van Sumatra met de omgelegen eilanden en vaarwaters bekruisen, doch meer bepaaldelijk de mondingen der Djambie-rivier.

Te Soerabaija wordt de schoenerbrik *Dolfijn* tot den terugkeer naar Nederland gereed gemaakt. Overigens bevindt zich daar in reparatie de adviesbrik *Pylades* en is het stoomschip *Borneo* bezig met de stoomketels te verwisselen.

— Aan het verslag der werkzaamheden, gedurende het jaar 1852, van de commissie tot verbetering der Indische zeekaarten, in het belang der hydrographische kennis van den Indischen Archipel, ontleenen wij de volgende bijzonderheden.

Bij hare oprigting vond de commissie de hydrographische wetenschap in den Indischen Archipel zeer verachterd. Zij ondernam dus dadelijk de zamenstelling van die kaarten, welker gemis het meest gevoeld werd; doch het bleek weldra dat het bestek, waarop zij ontworpen waren, te groot was zoowel om uitvoerbaar te zijn voor geheel Indie, of om een overzigt te verschaffen voor de vaart in en door den Archipel. — Door de ondervinding geleid, beraamde zij een ander vast werkplan, dat sedert is gevolgd.

De tegenwoordige kennis laat toe van geheel Indie kaarten te maken op 0,000001 der ware grootte; — op die schaal, welke een duidelijk overzigt geeft, en voldoende is voor de groote vaart, wordt een volledig stel kaarten ontworpen; de welbekende gedeelten worden opgewerkt en de niet genoegzaam bekende door eenvoudige kustlijnen voorgesteld; er worden landverkenningen, en zoo er genoegzame ruimte is, ook groote bestekken van ankerplaatsen op gebragt; anders worden deze op afzonderlijke bladen gedrukt; zooveel mogelijk wordt aan de kaarten zoodanige uitgebreidheid gegeven, dat zij gelijke grootte erlangen, om ze later tot eenen atlas te kunnen vereenigen.

Ten einde de kaarten met de vorderingen der wetenschap gelijken tred te doen houden, zullen om de 2 of 3 jaren nieuwe uitgaven het licht zien.

Naar dat stelsel bewerkt, verscheen in 1848 eene kaart der eilanden en vaarwaters beoosten Java, waarvan in 1851 eene tweede uitgave volgde, en de derde uiterlijk in den aanvang van 1854 zal moeten plaats hebben.

Ook van straat Macassar werd in 1851 eene kaart in het licht gegeven, waarvan mede eene nieuwe uitgave wordt voorbereid.

In bewerking zijn de kaarten van de oostkust van Celebes en van de Javazee, met inbegrip der zuidkust van Borneo, Celebes, Karimatta-passage en Banka.

De uitgave geschiedt op de zuinigste wijze, opdat de hooge prijs geen beletsel zij tegen het algemeen gebruik, en behalve bij het depôt te Batavia, zijn de kaarten ook verkrijgbaar gesteld bij den havenmeester te Anjer, den onder-havenmeester te Batavia, het maritiem établissement te Soerabaija, en den havenmeester te Macassar.

De inrigting van den tijdbal heeft voortdurend aan het doel beantwoord. Bij de aardbeving van 21 December jl., is de astronomische klok van Knebel gestopt, doch den volgenden dag dadelijk weder aan den gang gemaakt. De klok van Hohwie is bij die gelegenheid zwaar beschadigd, en wordt hersteld.

De werkzaamheden bij het depôt van zeekaarten hebben bestaan in het graveren van het noordelijke blad der kaart van Straat Macassar, de uitgaaf der kaart van het Zuidwestelijk gedeelte van Celebes, van T.Laitan tot Macassar, waarvan de eerste oplaag was uitverkocht; de uitgaaf van de kaart der reede van Batavia ter voorziening in het gebrek ontstaan door het verloren gaan eener bezending exemplaren, door het verongelukken van het schip de *Vice-Admiraal Rijk*.

Twee weesjongens van het Parapattan-gesticht maken redelijk vorderingen in de graveerkunst.

Voor de kaart der vaarwaters ter oostkust van Celebes worden nog opnamen ingewacht, welker volvoering aan Zr. Ms. stoomschip *Vesuvius* is opgedragen; inmiddels wordt de net-kaart, zoover thans doenlijk is, geteekend.

Met de kaart der eilanden beoosten Java en van straat Macassar is een aanvang gemaakt.

De hydrographische kennis is in het afgeloopen jaar aanzienlijk vermeerderd, door de naauwkeurigheid en uitgebreidheid der opnemingen door de zee-officieren verrigt.

Nog zijn door eenige schepen lijnen afgelood dwars over de Java-zee en hebben onderzoekingen plaats gehad omtrent banken en reven, waarvan de ligging onzeker was of het bestaan betwijfeld werd, inzonderheid in straat Macassar door Zr. Ms. stoomschepen *Vesuvius* en *Suriname* en Zr. Ms. schoenerbrik *Ambon*.

— „Van Serang wordt, onder dagteekening van den 1sten Mei, het volgende gemeld:

In de Welkomst-baai, nabij het eiland Oemang (Soemoer) is verongelukt de Engelsche schoener *Swallow*, komende van Singapore en bestemd naar Port Philip; de gezagshebber, genaamd Fordyce, benevens de eigenaar van het vaartuig John Reilly, en vijf man van de equipagie, zijn allen bij dit ongeluk omgekomen. Alleen de matroos Daniel Nelson heeft zich door zwemmen gered, en is behouden te Tjiringien aangekomen."

— „Sedert September 1849 was het voornemen opgevat, om de bevol-

king van de residentie Soerabaija te ontheffen van de heerendiensten, vereischt tot het leveren van houtskolen voor 's lands constructiewinkel ter hoofdplaats aldaan. Gebrek aan andere kolen, tot dit einde geschikt, vertraagde echter de uitvoering. Dezer dagen is daaraan gevolg gegeven."

Van Vlissingen wordt den 30sten Junij geschreven: Het driemastschip *de Roompot*, kapitein H. H. de Boer, te Zierikzee te huis behoorende, den 18den Februarij jl. met eene lading rijst van Akyab naar Zierikzee vertrokken, is heden namiddag ten 2 ure op de bank de Kaloot, 4 Engelsche mijlen ten noordwesten van Westcapelle, gestrand, aan boord hebbende, in hoedanigheid van loodsen, twee loodsleerlingen der administratie alhier, de jongelingen Engels, zoon van den hoofdloods van dien naam, en C. Dekker. De equipagie, geene hoop hebbende om het schip te redden, heeft zich in de booten begeven, eene waarvan, in welke zich bevonden de gezagvoerder, de stuurlieden, de doctor, de loodsleerling Engels en zes matrozen, is omgeslagen, waarbij de tweede stuurman, de doctor en de leerling Engels zijn verdronken; de anderen zijn echter gelukkig weder in de boot gekomen en, na anderhalf uur met de golven te hebben geworsteld, gered door den Deenschen schoener *Cecilie*, kapitein Petersen, van Odensee naar Antwerpen bestemd. De tweede boot, waarin zich de loodsleerling Dekker en het overige der bemanning hadden begeven, is in volle zee gestormd, en tot hiertoe weet men nog niet wat van dezelve geworden is.

(*Rotterdamsche Courant.*)

Volgens de officiele opgaven wegens den staat der Nederlandsche rivieren, was dezelve als volgt:

Datum 1853, Junij, Julij.	Uren.	Plaatsen of Posten.	Hoogte des waters: Aan de peilschaal.	Hoogte des waters: Onder nul of het noodpeil.	In de laatste uren.	Gewassen.	Gevallen.
			Maas.				
	v. m.		el. dm.			Duim.	
29	8	Grave	7.64	»	24	49	»
30	8	id.	7.68	»	24	4	»
1	8	id.	7.41	»	24	»	27
			Waal.				
28	»	Hulhuizen	4.57	»	24	4	»
29	»	id.	4.66	»	24	9	»
30	»	id.	4.73	»	24	7	»
			Neder-Rhijn.				
28	»	Pannerden	4.14	»	24	4	»
29	»	id.	4.21	»	24	7	»
30	»	id.	4.28	»	24	7	»
28	»	Arnhem	3.74	»	24	10	»
29	»	id.	3.79	»	24	5	»
30	»	id.	3.89	»	24	10	»
			IJssel.				
28	»	Westervoort	3.77	»	24	7	»
29	»	id.	3.82	»	24	5	»
30	»	id.	3.92	»	24	10	»

Met dit nommer der *Staats-courant* wordt verzonden vel 15 der *Bijlagen* van het BIJBLAD II, inhoudende het verslag van het verhandelde in de sitting der Tweede Kamer van den 1sten Julij jl.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Een der Parijsche ministeriele bladen, de *Constitutionnel* van den 1sten dezer, berigt het volgende: » Turkije neemt alle noodige maatregelen om in alle opzigten tegen eenen aanval van Ruslands zijde, indien deze mogt plaats grijpen, bestand te zijn. Men verzekert ons dat, daar door de Turksche regering bevel gegeven was om te Parijs wapenen aan te koopen, het Fransche gouvernement den verkoop aan Turkije van vijftig tot zestig duizend geweren uit onze tuighuizen zou hebben toegestaan, en dat eene particuliere vervoerdienst, de *Messageries Nationales*, hiervan verwittigd is geworden ten einde zich te kunnen gereed houden voor de overbrenging dier wapenen, welke misschien reeds begonnen is. Daar Turkije aanvrage heeft gedaan om een zeker aantal Fransche officieren, ten einde hen in het geval eener vredebreuk aan het hoofd van Ottomanische troepen te plaatsen, zou er bevel gegeven zijn om in de regementen om te zien naar officieren aan wie wegens hunnen ouderdom en huisselijke omstandigheden de vereischte magtiging zou kunnen worden verleend om, het geval voorkomende, in Turksche dienst over te gaan.

» Uit Konstantinopel schrijft men ons onder dagteekening van den 18den Junij, dat de hoop op het behoud des vredes aldaar verminderde, niettegenstaande de geruststellende verzekeringen der Europesche dagbladen. In een onderhoud met den Turkschen minister van buitenlandsche zaken had de Engelsche gezant de dienst aangeboden van een zeker aantal officieren der Britsche zeemagt. Dit aanbod is, naar men zegt, gedeeltelijk aangenomen. Ook is aan verscheiden jonge Muzelmansche officieren, die aan boord van Engelsche oorlogschepen dienst doen, door de Porte bevel gezonden om terug te keeren ten einde hunne plaats op de Turksche vloot weder in te nemen.

» De Porte heeft de particuliere maatschappij, die concessie voor spoorwegondernemingen in Turkije had gevraagd, uitgenoodigd bepaaldelijk te verklaren of zij voornemens was in de tegenwoordige tijdsomstandigheden gevolg aan hare voorstellen te geven. De maatschappij heeft hierop bevestigend geantwoord, en toen is zij uitgenoodigd binnen twee dagen tijds een ontwerp eener overeenkomst in te dienen, hetwelk onverwijld bij de Porte in behandeling zou worden genomen. Met genoegen zien wij hierin, dat de Porte moed en vertrouwen op de toekomst heeft en hare aandacht niet uitsluitend op de mogelijkheid eener vredebreuk vestigt, maar ook op ondernemingen bedacht is die vele jaren van rust en welvaart vereischen om vruchten te dragen.

» Een der liberale Londensche bladen, de *Morning Chronicle*, stemt in met onze beschouwingen over den invloed dien de uit het oogpunt des regts onverdedigbare bezetting der Donau-Vorstendommen door Russische troepen hebben zou op den handel en de volkshuishoudelijke belangen. In die gewesten wordt eene groote hoeveelheid Engelsche en Fransche producten verbruikt. Deze markt zou door eene Russische bezetting voorzeker gesloten of althans minder toegankelijk gemaakt worden. Buitendien is het te vreezen dat Rusland die landstreken niet weder ontruimen zou zonder eene voor zijne belangen voordeelige wijziging van het tarief der tolregten te bedingen."

— De half-officiele Parijsche *Patrie* zegt: » Volgens een door ons ontvangen schrijven uit Konstantinopel van den 18den Junij, had men vernomen dat het Russische gouvernement een buitengewonen gelastigde naar Teheran heeft gezonden ten einde aan den Schach van Perzie eischen van bijzonderen aard over te brengen, en dat eene streek langs de Kaspische zee in de Perzische provincie Masenderan waarschijnlijk door Russische troepen zou bezet worden."

— Een der Turksche dagbladen, het *Journal de Smyrne* van den 17den Junij, berigt het volgende: » De Munt te Konstantinopel is dag en nacht onverpoosd met hare vier werktuigen bezig stukken van 100 en van 50 piasters te slaan. Van waar het daarvoor noodige goud komt, weet men niet; zeker is het dat er goud in overvloed voorhanden is. Groot is de geestdrift der natie en zij is bereid tot alle opofferingen die van haar gevraagd zullen worden. Het algemeene vertrouwen is niet geschokt; een blijk daarvan ligt in den wisselkoers, waarin geen strekking tot rijzing bemerkbaar is."

— Het ministeriele Londensche avondblad de *Globe* zegt in zijn nommer van den 30sten Junij: » Indien de Keizer van Rusland, gelijk verzekerd wordt, de eendragt van Frankrijk en Engeland in het oostersche vraagstuk hoopt te breken, zal hij teleur gesteld worden. Terwijl Perzie en de overige oostersche landen, die rondom Turkije gelegen zijn, thans ongemeen eenstemmig en voor de Porte gunstig gezind schijnen, blijven Frankrijk en Engeland vereenigd: zij zullen, naar wij gelooven, de tegenover Rusland ingenomen stelling niet opgeven, en zij zullen voorzeker door Europa worden beschouwd als de ware voorstanders van den vrede. Zekere Europesche mogendheden zijn tot dusverre in eene onzijdige houding gebleven; doch de nadeelige invloed der vrees voor een algemeenen oorlog op de handels-belangen ook van Duitschland moet, zoo niet te Weenen, althans te Berlijn zwaar wegen. Ontmoet de Russische staatkunde, die de politieke regeling van Europa en den wereldhandel beide met stoornis bedreigt, vastberaden tegenstand bij Frankrijk en Engeland, het is te verwachten dat die landen en die standen in de maatschappij, welke het meeste belang bij de instandhouding der orde hebben, het raadzame zullen inzien van zich met al hunnen invloed aan dezelfde zijde te scharen als Frankrijk en Engeland."

FRANKRIJK.

Het reeds vermelde besluit des Keizers, waarbij de vice-admiraal de La Susse als bevelhebber der in de Middellandsche zee dienst doende vloot vervangen wordt door den vice-admiraal Hamelin, is eene toepassing der onlangs gemaakte wet op den overgang van bejaarde zeeofficieren tot de reserve; het is evenwel volgens berigten uit Parijs aan bijzondere redenen toe te schrijven. Aan de *Indépendance Belge* wordt uit Parijs geschreven: » De heer de la Susse had bevel ontvangen om den 9den Junij met het eskader de reede van Salamis te verlaten; hij meende echter de terugkomst te mogen afwachten van een vaartuig hetwelk op een verkenningstogt was uitgezonden; de Fransche vloot vertrok alzoo eerst den 12den, en het gevolg was dat zij een etmaal later dan het Engelsche eskader, hetwelk zij twee dagen vooruit had kunnen zijn, het anker nabij de Dardanellen uitwierp. Zoo verloor Frankrijk de eer van de eerste te zijn. De nieuwe vlootvoogd, de heer Hamelin, is een man van een vastberaden karakter, van ongemeene geestkracht en moed; zijne tegenwoordigheid op het tooneel der groote gebeurtenissen die welligt op handen zijn, is een waarborg voor de handhaving van 's lands eer en waardigheid. De uitrusting van een Fransch Noordzee-eskader wordt met kracht voortgezet; de vice-admiraal Bruat, die tot opperbevelhebber over hetzelve is benoemd, is een onzer beste zeelieden; intusschen heeft Engeland te Spithead reeds eene schoone vloot van achttien zeilen vereenigd, om des noods in de Noordzee dienst te doen."

De Parijsche *Constitutionnel* bevestigt het bovenstaande. » De heer Hamelin — zoo leest men in het genoemde ministeriele blad — thans bestuurder van het marine-etablissement te Toulon, is de achtste op de lijst der vice-admiraals; hij vervangt den heer de la Susse, die de derde op die lijst was, en voor wien de tijd van werkelijke dienst met den 15den Julij ek. afliep. Tot zijne vervanging schijnt besloten te zijn in een ministerraad die gisteren gehouden is, en wel, naar men verzekert, wegens eene vertraging van het vertrek der Fransche vloot naar de Dardanellen."

— Bij een keizerlijk besluit van den 29sten Junij is, in navolging van hetgeen in Frankrijk in de vorige eeuw en thans nog in Oostenrijk geschiedt, bepaald dat de tabak voor de militairen zoo goedkoop mogelijk zal verkrijgbaar zijn en wel voor 1 fr. 50 c. het kilog.

Men berekent dat dit bewijs van welwillendheid jegens het leger aan den Staat (die het uitsluitend regt heeft om tabak te bewerken en te verkoopen) een jaarlijksch verlies zal berokkenen van ettelijke millioenen (volgens de hoogste opgave negen millioen).

— De beroemde Fransche natuurkundige Ad. de Jussieu, hoogleeraar en bestuurder van het museum van natuurlijke historie te Parijs, is aldaar den 29sten Junij overleden.

DUITSCHLAND.

De Hannoversche regering had onderscheiden wijzigingen in de grondwettige bepalingen voorgedragen, alle strekkende om in eenen behoudenden geest of, gelijk door de oppositie beweerd wordt, in een reactionairen zin de staatsinrigting te wijzigen. Zoo had zij voorgesteld, aan het groote grondbezit door eene wijziging van de zamenstelling der Eerste Kamer een grooter aandeel in de volksvertegenwoordiging en meer invloed in de wetgevende magt te geven, en de verkiezing van leden der wetgevende magt gedeeltelijk weder aan de gemeenteraden op te dragen. De Tweede Kamer heeft deze voorstellen met vrij groote meerderheid van stemmen achtervolgelijk verworpen, niettegenstaande de ministers te kennen gaven dat het gouvernement zijne plannen tot versterking, en niet tot verzwakking, der constitutionele staatsinrigting niet kon opgeven, en des noods zelfs de hulp der Bondsvergadering zou inroepen. Den 29sten Junij werd de gemelde wijziging der kieswet met 45 tegen 32 stemmen verworpen; en den volgenden dag is een koninklijk besluit uitgevaardigd, waarbij de Tweede Kamer ontbonden en de zitting der Eerste geschorst wordt. Daar de Koning zich sedert de vorige week in Engeland bevindt, moet dit besluit reeds vóór zijn vertrek vastgesteld zijn.

— De aartsbisschop van Freiburg heeft, volgens een der Zuidduitsche bladen, eene memorie aan de Bondsvergadering gezonden, waarin hij pleit voor de regten van het kerkelijk gezag, zoo als de te Freiburg vereenigde bisschoppen van den Boven-Rhijn begrepen hebben die tegenover het burgerlijk gezag te moeten handhaven.

ENGELAND.

De beraadslaging over het voorstel tot tweede lezing der bill op het Indische bestuur is in de zitting van het Lagerhuis van den 30sten Junij hervat; en het van de zijde der conservative oppositie door lord Stanley voorgestelde amendement, strekkende om de definitive regeling van het bestuur over Indie tot eene volgende parlements-zitting uit te stellen, is eindelijk, na vier dagen beraadslagens, met eene meerderheid van 182 stemmen verworpen. Na deze gewigtige zege van het ministerie wordt het doorgaan der bill als zeker beschouwd, daar al de liberalen, die eene doortastende hervorming der Indische staatshuishouding wenschen, zich met de oppositie hadden vereenigd om het amendement van lord Stanley door te drijven. De groote meerderheid waarmede hetzelve is verworpen heeft te meer beteekenis, daar de stemming plaats greep nadat een aanzoek om eene wijziging in het wets-ontwerp was afgewezen, door welke het voor sommigen aannemelijker zou geworden zijn: er werd namelijk gevraagd of de regering eene bepaling in de bill zou willen voegen, waardoor hare werking tot een bepaald tijdsbestek zou beperkt worden; lord John Russell heeft hierop ontkennend geantwoord.

De minister van marine heeft aangekondigd dat hij den 5den dezer eene voordragt zou indienen, strekkende tot het vormen van een corps vrijwilligers uit visscherlieden, uit de bemanning van kustvaarders en in het algemeen uit de langs de kusten gevestigde varenslieden; welk corps bij oorlogsgevaar 's lands zeemagt zou helpen het land tegen den inval van eenen vijand te beveiligen.

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 30 Junij: Fransche 3 pcts. rente fr. 76.80; idem 4$^1/_2$ pcts. fr. 101.05.

Londen 30 Junij: Engelsche 3 pcts. gecons. » pct.; — Nederl. 2$^1/_2$ pcts. schuld » pct.; — idem 4 pcts. 96$^1/_4$ pct.

(De Engelsche 3 percents geconsolideerde rente is, volgens de beursberigten der Londensche bladen, den 30sten verhandeld voor 98$^1/_4$ tot 98$^5/_8$ pct. op tijd).

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Zuidholland.*

AANBESTEDING.

Op Maandag den 18den Julij 1853, des voormiddags ten 11$^1/_2$ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het tiende District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 'sGravenhage worden Aanbesteed:

het Afbreken en Opruimen der Heulen in den Stadswal, aan het einde der Kleine Haven, even bewesten het Bastion n°. 11, te Gorinchem, en het door een Duiker vervangen van dezelve, met het doortrekken van den Walmuur en Wal op die plaats, en zulks in het belang der rivier de Waal.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving, volgens art. 19 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 'sGravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Maandag en Dingsdag vóór de Besteding, des morgens ten tien ure, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat A. Greve, te 's Gravenhage, en den Hoofdingenieur-titulair Docters van Leeuwen, te Gorinchem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

GROOTBOEK, GEVESTIGD TE AMSTERDAM.

Rentebetaling op het Grootboek der twee en een half percents Nationale Schuld.

De Minister van Finantien maakt bekend dat de bovenstaande Rentebetaling *over het halfjaar verschijnende* 1 *Julij* 1853, zal geschieden op de navolgende Bureaux van het Grootboek der Nationale Schuld, gevestigd te Amsterdam, te weten:

Van Vrijdag den eersten Julij 1853 tot en met Vrijdag den achtsten dier maand.	Van Maandag den elfden Julij 1853 tot en met Vrijdag den vijftienden dier maand.
Op het eerste bureau.	*Op het eerste bureau.*
Litt. Inschrijvingen:	Litt. Inschrijvingen.
A, van n°. 1 tot n°. 2100 ingesloten.	A, van n°. 2101 tot het laatste n°.
B, » » 1 » » 6000 »	B, » » 6001 » » » »
C, » » 1 » » 2100 »	C, » » 2101 » » » »
D, » » 1 » » 2100 »	D, » » 2101 » » » »
Op het tweede bureau.	*Op het tweede bureau.*
Litt. Inschrijvingen:	Litt. Inschrijvingen.
E, van n°. 1 tot n°. 1200 ingesloten.	E, van n°. 1201 tot het laatste n°.
F, » » 1 » » 900 »	F, » » 901 » » » »
G, » » 1 » » 2700 »	G, » » 2701 » » » »
H, » » 1 » » 4800 »	H, » » 4801 » » » »
J, » » 1 » » 900 »	J, » » 901 » » » »
K, » » 1 » » 3600 »	K, » » 3601 » » » »
Op het derde bureau.	*Op het derde bureau.*
Litt. Inschrijvingen:	Litt. Inschrijvingen.
L, van n°. 1 tot n°. 2700 ingesloten.	L, van n°. 2701 tot het laatste n°.
M, » » 1 » » 3300 »	M, » » 3301 » » » »
N, » » 1 » » 1200 »	N, » » 1201 » » » »
O, » » 1 » » 3600 »	O, » » 3601 » » » »
P, » » 1 » » 1800 »	P, » » 1801 » » » »
Q, » » 1 » » het laatste n°.	R, » » 3301 » » » »
R, » » 1 » » 3300 ingesloten.	
Op het vierde bureau.	*Op het vierde bureau.*
Litt. Inschrijvingen:	Litt. Inschrijvingen.
S, van n°. 1 tot n°. 6000 ingesloten.	S, van n°. 6001 tot het laatste n°.
T, » » 1 » » 1500 »	T, » » 1501 » » » »
U, » » 1 » » 300 »	U, » » 301 » » » »
V, » » 1 » » 3000 »	V, » » 3001 » » » »
W, » » 1 » » 3000 »	W, » » 3001 » » » »
X, » » 1 » » het laatste n°.	Z, » » 601 » » » »
IJ, » » 1 » » » » »	
Z, » » 1 » » 600 ingesloten.	

Zullende vervolgens van Maandag den 18den Julij 1853 tot en met den vijftienden November daaraanvolgende, gedurende alle werkdagen (met uitzondering van den Zaturdag), de bureaux van het Grootboek geopend zijn tot het voortzetten der gezegde rentebetaling over al de nog verschuldigde halfjaren en op alle Inschrijvingen zonder onderscheid.

Tevens worden, overeenkomstig art. 19 van het Koninklijk besluit de dato 18 Mei 1818 (*Staatsblad* n°. 24), *voor de tiende of laatste maal* opgeroepen de nog niet opgekomen regthebbenden op de renten over het halfjaar verschenen geweest op 1 Januarij 1849.

's Gravenhage, den 13den Junij 1853, n°. 95.

De Minister voornoemd,
VAN DOORN.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat blijkens eene, onder dagteekening van den 18den Mei jl. door *Trinity-house* te *Londen* gedane aankondiging, ingevolge het voornemen, bij voorloopig berigt van den 15den Maart jl. kenbaar gemaakt, de navolgende wijzigingen hebben plaats gevonden, namelijk:

de N. O. Whiting-bakenton,
de Elboog Whiting-ton en
de Z. W. Whiting-ton,

welke te voren *wit* waren, zijn verwisseld door *rood* gekleurde tonnen.

De Knowl-bakenton, aan den ingang van de *Colne-rivier*, vroeger *wit*, is vervangen door eene ton van *grootere afmeting*, *zwart* en *wit* gekleurd met *cirkelvormige streepen.*

Mouse Vuurschip.

Aangezien het *Mouse Sand* zich een weinig N.-Westwaarts verlengd heeft, is het *Mouse-Vuurschip* 120 vadem in die rigting verplaatst, thans liggende in 4$^1/_2$ vadem, met laagwater springtij, op de volgende peilingen en merk:

Maplin-Vuurtoren, N. O. t. O. $^1/_2$ O.
Noord Nob-ton, Z. O. t. O. $^1/_4$ O.
Shivering Sand-ton, Z. O. $^3/_4$ Z.
Oost Oaze-ton, Z. Z. O. $^3/_4$ O.
Het *Pan Sand baken* in eene lijn met het *Girdler Vuurschip*, Z. O. ten Z.

's Gravenhage, den 2den Junij 1853.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de gewone Uitertonnen van de Zeegaten der *Wester-Schelde*, de *Wielingen* en het *Oostgat* zijn vervangen door *Ankerboeivormige Zeetonnen van de* 1*ste grootte*, welke tot duidelijker aanwijzing van een topkorf zijn voorzien.

's Gravenhage, den 17den Junij 1853.

Voor den Minister voornoemd,
De Secretaris-Generaal,
MULLER.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 22sten dezer, des middags om 12 ure, zal door den Luitenant-Kolonel, belast met het toezigt over de Garnizoens-Bakkerij te Alkmaar, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, publiek worden Aanbesteed de Leverantie van:

Twee Lasten Zeeuwsche Tarwe, wegende 74 Nederlandsche ponden;
Een Last Roode of Rhijntarwe, » 77 » »
Een » Kubanka-Tarwe, » 77 » »
Een » en twee Mudden Pruissische of Inlandsche Rogge, wegende 72 Nederlandsche ponden het Mud.

De voorwaarden daaromtrent zullen, van af heden tot den dag der

Aanbesteding, van des morgens 9 tot des namiddags 2 ure, ter lezing liggen op het Bureau van den Garnizoens-Kommandant alhier; zullende men gehouden zijn te zorgen, dat het Merk, op de aan te bieden Monsters voorkomende, ook moet worden gesteld op den Omslag, waarmede het Inschrijvingsbiljet wordt ingezonden.

Te Alkmaar, den 1sten Julij 1853.

De Luitenant-Kolonel voornoemd,
VAN HEEMSKERK.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders van Neuzen, daartoe gemagtigd, zullen, onder goedkeuring van den Gemeenteraad, bij inschrijving in perceelen en in massa, op Woensdag den 13den Julij 1853, des voormiddags ten 10 ure, Aanbesteden:

het Bouwen van eenen Steenen Wind-Korenmolen, in plaats van den af te breken Houten Molen, met de leverantie van alle Bouwstoffen, behalve die welke, van den ouden Molen afkomstig, bruikbaar zullen bevonden worden.

Bestek en teekening liggen ter inzage op de plaatselijke Secretarie. Aanwijzing zal geschieden op 11 en 12 Julij 1853.

Neuzen, 29 Junij 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
S. J. HOFFMAN, *Voorzitter.*
G. V. D. BERGE, *Secretaris.*

⁂ Dijkgraaf en Hoogheemraden van den Hondsbossche en Duinen tot Petten geven aan de daarbij belang hebbende kennis, dat naar aanleiding van het plan der Negotiatie groot f 170,000 ten behoeve van voorschreven Hoogheemraadschap gedaan den 2den April 1838, heden eene uitloting van acht en twintig nommers heeft plaats gehad, en dat ten gevolge daarvan zijn losbaar geworden de Schuldbekentenissen numero's 10, 15, 19, 20, 21, 25, 28, 29, 48, 49, 50, 51, 78, 81, 89, 93, 106, 118, 117, 123, 127, 131, 138, 151, 156, 159, 161 en 165, welke tegen gequiteerde overgifte derzelve en met overlegging der nog niet verschenen coupons, van den 15den dezer maand, ten Kantore van den Rentmeester te Alkmaar, of bij de Ontvang- en Betaalkas te Amsterdam, zullen worden afgelost.

Alkmaar, den 1sten Julij 1853.

Dijkgraaf en Hoogheemraden voornoemd,
J. A. KLUPPEL.
De Secretaris,
DE DIEU FONTEIN VERSCHUIR VAN HEILO.

⁂ De Directie over den aan te leggen Grindweg van Hilversum op Laren is voornemens publiek, ten overstaan van den Notaris C. P. de Roeper, residerende te Naarden, aan te besteden op Vrijdag 22 Julij 1853, des voormiddags ten elf ure, ten Huize van de wedüwe van de Vuurst te Laren, het maken van gemelden Weg, volgens Bestek en Conditien. De Bestekken liggen ter lezing ter Secretarien van Hilversum en Laren, ten Kantore van bovengenoemden Notaris, aan het Gouvernementshuis te Haarlem, te Amsterdam in het wapen van Medemblik, te Utrecht in den Hollandschen Tuin, te Amersfoort in de Zwaan, te Vreeswijk bij van Reenen.

De Aanwijzing zal geschieden den 19den Julij 1853, des morgens ten 10 ure, te beginnen te Hilversum.

Hilversum, den 1sten Julij 1853.

De Directie voornoemd,
J. CORVER HOOFT.
A. PERK.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

⁂ De Directie maakt bekend dat ten gevolge der goedkeuring van de Balans over het Boekjaar 1852, besloten is, volgens het bepaalde bij het 80ste der artikelen van overeenkomst, tot de uitkeering van een dividend van *tachtig* gulden, over elk geheel aandeel groot f 1000, en over de halve, kwart- en achtste aandeelen in evenredigheid; — tot de betaling van welk dividend, tegen intrekking van het derde der bij de nieuwe aandeelen afgegeven dividend-bewijzen, van heden af aan zal worden gevaceerd bij de Nederlandsche Bank.

Amsterdam, 1 Julij 1853.

DE MONCHY, *President.*
DE CLERCQ, *Secretaris.*

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

⁂ Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, den 24sten Junij 1853 gewezen, is opgeheven de Curatele, waaronder de heer *Louis del Campo*, genaamd *Camp*, gepensioneerd Eerste Luitenant der Infanterie, gedomicilieerd te Delft, bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te 's Bosch, van den 20sten April 1842, op eigen verzoek, wegens Zwakheid van vermogens, was gesteld.

H. L. TROOST, *Procureur.*

⁂ In den jare 1800 drie en vijftig, den eersten Julij, ten verzoeke van den Staat der Nederlanden, ten deze woonplaats kiezende te Alkmaar ten Kantore van den Procureur *Jacob Cornelis Vonk*, aldaar wonende en kantoor houdende aan de Zilverstraat, die als Procureur voor denzelve zal occuperen, en krachtens verlof der Arrondissements-regtbank te Alkmaar, ingevolge beschikking derzelve van den drie en twintigsten Junij dezes jaars, behoorlijk op de expeditie geregistreerd, heb ik *Casper Brooksmit*, Eerste Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank voornoemd, wonende te Alkmaar,

voor de *eerste maal* Gedagvaard:

Jan Jacob Raulet, gewoond hebbende te Alkmaar, doch thans afwezig, dienvolgens mijn Exploit doende door aanplakking van een afschrift dezes zoo aan de hoofddeur der vergaderzaal van evengenoemde regtbank, als aan het Gemeentehuis te Alkmaar, door overgifte van een afschrift aan den heer Ambtenaar van het openbaar Ministerie bij dezelfde regtbank, die het origineel dezes met *gezien* heeft geteekend, eindelijk door plaatsing van dit Exploit in de *Nederlandsche Staats-courant* en het dagblad *de Indier* als daartoe bepaaldelijk bij in den hoofde dezer genoemd verlof aangewezen;

om na verloop van drie maanden en wel op Donderdag den dertienden October 1800 drie en vijftig, des voormiddags ten elf ure, bij vooraf gestelden Procureur te verschijnen ter teregtzitting der Arrondissements-regtbank te Alkmaar in hare gewone vergaderzaal op het Stadhuis te Alkmaar; — ten einde,

aangezien de Gedaagde, zoon van *Jan Mattheus Raulet* en *Regina Col de Villaars*, echtelieden, gewoond hebbende te Alkmaar, te Alkmaar is gedoopt den 29sten October 1752, in den jare 1776 zijne woonplaats heeft verlaten en alstoen als derde Chirurgijn met het schip *Hoorn* naar de Oost-Indien is vertrokken, terwijl men nader geene stellige berigten omtrent zijn aanwezen of overlijden heeft vernomen;

aangezien de Gedaagde geene volmagt tot het waarnemen zijner zaken gegeven of orde op het beheer derzelve heeft gesteld, waarom deze dan ook door onderscheidene personen zijn geadministreerd, en wel laatstelijk en nu nog door den heer mr. *Pieter Abraham de Lange*, Advocaat, wonende te Alkmaar, daartoe den dertienden October 1800 zes en dertig door de voormalige regtbank van eersten aanleg te Alkmaar benoemd, en het ook aan denzelve niettegenstaande vele aangewende pogingen niet heeft mogen gelukken iets stelligs omtrent het bestaan of overlijden van den Gedaagde of van de belanghebbenden tot diens boedel, te vernemen;

aangezien de Gedaagde alzoo vermoedelijk is overleden, de Requirant er belang bij heeft dit te doen uitspreken, en dan ook bij in den hoofde dezes genoemd bevelschrift verlof bekomen heeft tot het voeren dezer procedure,

Mitsdien alsdan van zijn aanwezen te doen blijken, en bij gebreke van dien tegen zich te hooren concluderen dat de Regtbank den Requirant zal verleenen Acte van die niet-verschijning, met verlof aan denzelve tot het doen eener tweede dergelijke Dagvaarding.

Salaris	f 5.10	De kosten van dit Exploit zijn, behalve
Verschot . . .	3.40½	die der plaatsing in de nieuwspapieren, f 8.50½.
	f 8.50½	(Get.) *C. Brooksmit*, Eerste Deurwaarder.

Voor afschrift.
C. BROOKSMIT, *Eerste Deurwaarder.*

⁂ In den jare 1853 den 1sten Julij, ten verzoeke van den heer *Gilles Bartholomeus Anthony Bekking*, wonende te 's Gravenhage, als bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage van den 10den Februarij 1843, behoorlijk op de expeditie geregistreerd door den Ontvanger *J. Keller* aldaar, tegen betaling van f 9.35, benoemd tot bewindvoerder om te administreren de kapitalen in de Grootboeken der Nationale Schuld, ingeschreven ten name van *Meermans* (*Adrianus Myné*, in qualiteit, als bij autorisatie van heeren Burgemeesteren der stad 's Gravenhage van den 28sten Junij 1775 gequalificeerd om het regt van den uitlandigen *Cornelis Lasserie*, eenig nagelaten Zoon van *Jacobus Lasserie*, waar te nemen in den Boedel van wijlen *Willemina Lasserie*, weduwe *Ary*), — om die te doen converteren en om de rente daarvan te ontvangen; — kiezende de Requirant ten deze domicilie wijk I, n°. 291, te 's Gravenhage voormeld, ten Kantore van den heer *Arend Philippus Theodorus Eyssell*, Procureur bij welgemelde Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, die in dezen voor den Requirant occupeert; — en uit krachte van een bevelschrift van welgemelde Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, gegeven bij Vonnis van den 17den Junij jl., hetwelk op het daartoe door den Requirant ingediende verzoekschrift is gewezen en op de expeditie door voornoemden ontvanger *J. Keller* is geregistreerd tegen betaling van f 7.73, — heb ik, *Antoni Petrus Wilhelmus de Koning*, Deurwaarder bij het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland, wonende en kantoor houdende, wijk S, n°. 291, te 's Gravenhage,

Gedagvaard:

al de belang hebbende tot de navolgende kapitalen, welke zijn ingeschreven in het Grootboek der Nationale 2½ percents rentegevende Schuld, te weten: een op den 4den April 1815, n°. 7982, op de letter M, 2de deel, n°. 398, groot f 800, ten name van *Meermans* (*Adrianus Myné*, in qualiteit als bij autorisatie van de Edel Achtbare Heeren Burgemeesteren der stad 's Gravenhage, van dato den 28sten Junij 1775, zijnde gequalificeerd om het regt en interest van den uitlandigen *Cornelis Lasserie*, eenig nagelaten Zoon van wijlen *Jacobus Lasserie*, die geweest is de Broeder van wijlen *Willemina Lasserie*, in haar leven weduwe *Ary Meermans*, gewoond hebbende en op den 19den Augustus des jaars 1774 te 's Gravenhage overleden, in voorschreven Boedel van wijlen gemelde *Willemina Lasserie*, weduwe *Ary*) waar te nemen;

een op den 17den Maart 1843, n°. 6661, op de letter M, deel 2, n°. 398, groot in kapitaal f 100, staande ten name geheel als de vorige,

en een, groot in kapitaal f 900, n°. 2965, letter M, deel 10, staande ten name van *Meermans* (*Gilles Bartholomeus Anthony Bekking*, te 's Gravenhage, als bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, in dato 10 Februarij 1843 benoemd tot bewindvoerder, om te administreren de goederen van den uitlandigen *Cornelis Lasserie*, uit den Boedel van wijlen *Willemina Lasserie*, in haar leven weduwe *Ary*) zoo als bij gemeld Vonnis is bepaald;

zijnde al die belanghebbenden, even als derzelver woon- of verblijfplaatsen, aan den Requirant onbekend, waarom ik Deurwaarder een afschrift van dit Exploit heb overgegeven aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij meergemelde Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, sprekende op het parket van den Edel Achtbaren Heer Officier van Justitie Mr. *Adam George Camillus Alsche*, die het oorspronkelijke met *gezien* heeft geteekend, en een gelijk afschrift heb aangeplakt aan de hoofddeur van de gehoorzaal van welgemelde Regtbank;

om bij te voren gestelden Procureur te compareren ter Audientie van welgemelde Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, op Vrijdag den 4den November 1853, des voormiddags ten 10 ure, ten einde te antwoorden en met den eischer voort te procederen op de vordering die hij bij deze tegen de Gedaagden instelt, daartoe strekkende dat:

aangezien de eischer verlangt te doen Rekening en Verantwoording van zijn in zijne in den hoofde dezes vermelde hoedanigheid gehouden beheer, en afgifte van het beheerde aan de daartoe geregtigden;

aangezien op een daartoe door den Eischer ingediend verzoekschrift door de Arrondissements-regtbank voormeld is bepaald, dat de belanghebbenden zullen worden opgeroepen tegen den hiervoren vermelden dag, plaats en uur tot het opnemen van des Eischers rekening, die door de Regtbank voormeld, na observantie van de voorschriften van den 5den Titel des 3den Boeks van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, zal worden gesloten, zoodat de eischer dien ten gevolge van alle beheer te dier zake zal zijn en blijven ontslagen;

aangezien de eischer, ingevolge de Wet, ter inzage van de belanghebbenden heeft nedergelegd ter Griffie der gemelde Regtbank, zijne te doene rekening en verantwoording, welke is geregistreerd te 's Graven-

hage, door voornoemden ontvanger Keller, den 24sten Junij 1853, in deel 49, folio 24 verso, vak 8, tegen betaling van f 1.10 1/2, mitsgaders al de daartoe behoorende bescheiden;

bij Vonnis van welgemelde Arrondissements-Regtbank te hooren benoemen een der heeren regters tot Commissaris, ten wiens overstaan de gedeponeerde rekening en verantwoording des Eischers, door de opkomende Gedaagden zal worden goedgekeurd of gedebatteerd, op de wijze bij de Wet voorgeschreven, ten einde, na goedkeuring of na debat, ofte ook als geene belanghebbenden opkomen en ten tweeden male verstek zal zijn verleend, bij Eind-vonnis die rekening te hooren verklaren opgenomen en gesloten te zijn; wijders bij hetzelfde Vonnis en als sommige belanghebbenden opkomen, te hooren verleenen verstek tegen alle andere onbekende belanghebbenden, welke niet zijn opgekomen, met bevel tot eene tweede oproeping volgens de Wet; terwijl ten opzigte der opgekomen belanghebbenden de zaak zal worden aangehouden tot den dag, waarop dezelve op nieuw zal moeten dienen, om alsdan tusschen deze te worden voortgeprocedeerd en tegen alle anderen een tweede verstek te erlangen; voorts, voor het geval dat geen der belanghebbenden mogt opkomen, te hooren verleenen verstek en te hooren bevelen eene tweede Dagvaarding en Oproeping; alles altijd ten definitive en bij het te bekomen Eind-vonnis, waarbij gemelde rekening zal worden verklaard opgenomen en gesloten te zijn, met verklaring dat de kosten, op het doen der rekening en deze procedures te vallen, moeten worden geremboursseerd aan den Eischer, en met autorisatie op denzelve om, vermits geen saldo van rekening aanwezig is, waaraan die kunnen gekort worden, van de bestaande inschrijvingen hiervoren vermeld, ter Beurze van Amsterdam, door een beëedigd Makelaar te doen verkoopen zoodanig gedeelte als noodig zijn zal ter voldoening der voorschreven kosten, volgens de door de Regtbank te taxeren specificatien van des eischers practizijns, met last voorts op den eischer, om het saldo wegens den verkoop van zoodanig kapitaal, hetgeen zal moeten overblijven, vermits slechts ronde sommen en geene fractien verkocht kunnen worden, tevens met de bewijzen van inschrijving en al de stukken tot deze rekening behoorende af te geven aan die belanghebbenden, welke bij het te wijzen Eind-vonnis daartoe zullen worden geregtigd verklaard, ofte wel, indien geene belanghebbenden zijn opgekomen ook na de tweede Dagvaardi g, zulks te deponeren in de consignatiekas; hetwelk doende de eischer en zijne voorgangers in de administratie zullen zijn en blijven gedechargeerd.

En heb ik Deurwaarder, ter voldoening aan het voorschreven bevelschrift van den 17den Junij jl., ook afschrift daarvan aangeplakt aan de Vergaderplaats van welgemelde Regtbank, terwijl, ten gevolge van de daaromtrent mede bij hetzelve gemaakte bepaling, de tegenwoordige Dagvaarding twee malen zal worden geplaatst in de *Nederlandsche Staats-courant* en in de *Haarlemsche Courant*.

De kosten zijn, onbegrepen de plaatsing in de dagbladen, de som van f 10.11.

Gezien bij ons Officier. (Get.) *A. G. C. Alsche.*

Geregistreerd te 's Gravenhage, den 1sten Julij 1853, deel 120, folio 70, verso vak 8, zonder renvooi. Ontvangen f 1.10 1/2, als:

Regt.	f 0.80
38 opcenten .	0.30 1/2
	f 1.10 1/2

De Ontvanger, (get.) *J. Keller.*

A. P. W. de Koning, *Deurwaarder.*

*** De Ondergeteekende, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage, en als zoodanig occuperende voor *Adrianus Kijzer*, wonende aldaar, kondigt bij deze aan (ter voldoening aan de slotbepaling van art. 4 n°. 7 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering) dat, bij exploit van den Deurwaarder *Huibert van de Watering*, van den 1sten Julij 1853, ten verzoeke van voorn. *A. Kijzer*, is beteekend aan zijne Huisvrouw *Neeltje Lagendijk*, wier tegenwoordig verblijf aan hem geheel onbekend is, de expeditie van een Vonnis, door de Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage voormeld den 17den Junij te voren gewezen, op het verzoekschrift van voorn. *A. Kijzer*, om kosteloos te mogen procederen tegen zijne mede voornoemde Huisvrouw, ten fine van Echtscheiding wegens kwaadwillige verlating; en dat, bij hetzelfde Exploit, ten verzoeke als voren, de genoemde *Neeltje Lagendijk* is Gedagvaard om te verschijnen op Dingsdag den 9den September eerstkomende, des voormiddags ten tien ure, in de Raadkamer der Regtbank voormeld, in haar locaal op den Korten Vijverberg te 's Gravenhage, voor de Edel Achtbare Heeren Mr. *François Laurent Certon* en Jonkheer Mr. *Willem Maurits de Brauw*, Regters in die Regtbank, als Commissarissen, ten einde opzigtelijk het gemelde verzoek om toelating om kosteloos te procederen, in haar belang te worden gehoord.

A. P. T. Eyssell.

*** Ter voldoening aan art. 28 van het Wetboek van Koophandel, wordt bij deze bekend gemaakt, dat bij twee onderscheidene Acten, beide op den 20sten Junij 1800 drie en vijftig, ten overstaan van den Notaris Mr. *Rutger Jan toe Laer*, in tegenwoordigheid van getuigen, te Amsterdam gepasseerd, behoorlijk geregistreerd, tusschen den Heer *Rens Doorn*, Procuratiehouder, wonende te Wormerveer, ter eenre, als solidaire deelgenoot, en . . . . , ter andere, als Commanditaire Deelgenooten, is aangegaan eene Vennootschap bij wijze van geldschieting (en commandite), ten doel hebbende het fabriceren van en handeldrijven in allerhande soorten van Papier, en verdere verrigtingen daartoe betrekkelijk, en zulks onder anderen op de volgende voorwaarden: dat deze Vennootschap wordt aangegaan voor den tijd van vijf jaren en zes maanden, welke gerekend worden eenen aanvang te nemen met den eersten Julij 1800 drie en vijftig, en mitsdien zullen expireren met den laatsten December 1800 acht en vijftig, na verloop van welken tijd deze Vennootschap telkens wederom voor een jaar op dezelfde voet en voorwaarden zal worden voortgezet, indien door een der Vennooten geene opzegging zes maanden vóór de expiratie schriftelijk zal zijn gedaan, dat zij de Vennootschap met het eindigen van het alsdan ingetreden jaar willen doen ophouden; dat dezelve zal canteren onder de Firma van *De Erven Dirk Blauw*, welke alléén door den Heer *Rens Doorn* voornoemd, zal worden geteekend, doch niet zal mogen worden gebruikt, dan alleenlijk voor de zaken, die deze Vennootschap aangaan en uitsluitend op dezelve betrekking hebben, en dat hij eenig en alleen belast blijft met de geheele directie der Fabriek en Negotie.

Zijnde tevens bij de bovengemelde Acten de Vennootschap onder dezelfde Firma aangegaan bij twee onderscheidene Acten, beide op den 24sten Februarij 1800 vijf en veertig, ten overstaan van genoemden Notaris *toe Laer*, in tegenwoordigheid van getuigen, gepasseerd, behoorlijk geregistreerd, waarbij de Heer *Jacob Doorn* als besturend deelgenoot was aangesteld met den laatsten Junij 1800 drie en vijftig, — Ontbonden.

Wormerveer, den 29sten Junij 1853.

R. Doorn.

*** Bij Notariele Acte, den 29sten Junij 1853 te *Rotterdam* gepasseerd, is tusschen de Ondergeteekenden, *Hendrikus Kruining* en *Johannes Martinus Janszen*, Branders, wonende te *Delfshaven*, aangegaan eene Vennootschap tot uitoefening der Branderij met den daaraan verbonden Handel in Granen, Steenkolen, Moutwijn en Gist, onder de Firma van *Janszen & Kruining*, van welke beide de Vennooten de teekening zullen hebben, in alle zaken de Vennootschap betreffende, maar niet tot het negotieren van gelden, teekenen van borgtogten en dergelijke, waartoe de privé handteekening van beiden wordt vereischt. De Vennootschap zal gevestigd zijn te *Delfshaven*, en is aangegaan voor een jaar, aanvangende den 1sten Julij 1853, en zullende dus eindigen 1 Julij 1854, mits drie maanden te voren door den een aan den ander zijnde opgezegd, bij gebreke waarvan de Vennootschap weder voor een jaar zal worden gecontinueerd, welke continuatie van jaar tot jaar zal blijven voortgaan, tot dat eene opzegging, gelijk boven is gezegd, zal gedaan zijn.

Geschiedende deze Bekendmaking volgens Art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

H. Kruining.
J. M. Janszen.

*** Bij Notariele Acte, in dato den 23sten Junij 1853, behoorlijk geregistreerd, is tusschen de Ondergeteekenden, Mr. *Rudolf Adriaan Mees*, *Rudolf Pieter Mees*, *Rudolf Mees*, *Jan Rudolf Mees* RPz., *Adriaan Mees* RPz. en *Jan Mees*, allen te Rotterdam, eene Vennootschap aangegaan tot de voortzetting der zaken als Kassiers en Makelaars in Wissel en Assurantie, door de beide Eerst-ondergeteekenden gedreven, onder de bestaande Firma van *R. Mees en Zoonen*, en zulks aanvankelijk voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren, welke gerekend worden te zijn aangevangen met den eersten Januarij 1853, en mitsdien zullende eindigen met den laatsten December 1857. Al de Vennooten zijn tot het teekenen der Firma geregtigd, doch alleen in zaken de Vennootschap uitsluitend betreffende.

Rotterdam, den 1sten Julij 1853.

R. A. Mees.
R. P. Mees.
R. Mees.
J. R. Mees *RPz.*
A. Mees *RPz.*
J. Mees.

*** Blijkens Notariele Acte, den 30sten Junij dezes jaars te Amsterdam verleden, is de tusschen de Ondergeteekenden, *Ferdinand Julius Veerkamp* en *Meindert Oostmeijer*, bestaande Vennootschap in Lakens, Wollen Stoffen en Heeren-artikelen, onder de Firma van *Veerkamp & Oostmeijer*, met onderling goedvinden met den gemelden 30sten Junij dezes jaars ontbonden.

De Liquidatie der loopende zaken is opgedragen aan den tweeden Ondergeteekende. *Meindert Oostmeijer*, die zulks zal effectueren onder zijne gewone Handteekening, met bijvoeging „voor de Firma *Veerkamp & Oostmeijer*, in Liquidatie."

De tweede Ondergeteekende, *Meindert Oostmeijer*, is alleen bevoegd, om, van af den eersten Julij dezes jaars, de zaken der ontbonden Vennootschap voor eigen rekening, edoch geenszins op naam der gezegde Firma voort te zetten.

Geschiedende hiervan aankondiging in voldoening aan het bepaalde der wet.

Amsterdam, 30 Junij 1853.

F. J. Veerkamp.
M. Oostmeijer.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, 1 *Julij* 1853.

Nederland. — Werk. Schuld 2 1/2 pct. 63 3/16; dito 3 pct. 76 1/4; dito 4 pct. 94 5/16; O. I. Leening 1844. 4 pct. 94 1/4; Amortisatie-Synd. 3 1/2 pct. 94; Handelm. 4 1/2 pct. 129; Haarlemmer - Meer 5 pct. 104 7/8; Aand. Rhijn - spoorweg 4 1/2 pct. —; dito Holl. spoorweg —; Maatschappij van Weld. 4 pct. —; Aand. Ned. Bank —.

Belgie. — Certific. bij de Bank 2 1/2 pct. —; dito bij *Rothschild* 2 1/2 pct. 52 5/8.

Frankrijk. — Oblig. 3 pct. —.

Spanje. — Nieuwe 1 pct. 22 13/16; Buitenlandsche 3 pct. 48 1/8; Binnenlandsche 3 pct. 42 13/16; Certif. Coup. Sp. Com. 6 1/8; Amortisabele Schuld —; Fransche Uitgestelde —.

Portugal. — Te Londen 5 pct. 88 1/2; dito 4 pct. 36 5/16.

Rusland. — Bij *Hope* 1798 en 1816 5 pct. 109 1/8 à 109 1/4; dito 1828 en 1829 5 pct. 108; Certific. 1831 en 1833 5 pct. 98; Nieuwe Engelsche 4 1/2 pct. 100 à 100 1/8; dito 1840 4 pct. —; dito *Stieglitz* 4 pct. 92 1/16 à 92 3/16; dito dito 5de serie 4 pct. —; Certific. te Hamburg 5 pct. 104 5/8; Inschrijving in Assign. 6 pct. —; Certificaten van dito 6 pct. 75 5/8 à 75 3/4.

Polen. — Oblig. 4 pct. 86 1/8; Aand. met Lot. fl. 300 161 1/2.

Oostenrijk. — Metalliek 5 pct. 81 3/8 à 81 7/8; Dito betaalb. Amsterdam 5 pct. 94 3/8; Dito Lett. B. 5 pct. 94 3/8; Dito 1847 2 1/2 pct. 42 1/8 à 42 3/8; Dito 1851 en 1852 2 1/2 pct. 41 7/8 à 42 1/8; Weener Bank 5 pct 87 3/4; Dito 4 pct. —.

Napels. — Bij *L.* en *B.* 5 pct. —.

Sardinie. — Bij *Hambro* 5 pct. —.

Denemarken. — Dito 5 pct. —.

Brazilie. — Bij *Rothschild* 5 pct. 98 3/8 à 98 1/2; te Londen 1843 5 pct. —.

Peru. — Bij *Hambro* 4 1/2 pct. 82.

Louisiana. — Bij *Hope & Co.* 5 pct. 106 1/4.

Philadelphia. — Bank-Actien —.

Mexico. — te Londen 3 pct. 27 1/4; Dito onbep. stukken 3 pct. 27 1/4 à 27 5/16.

Grenada. — te Londen 2 1/4 pct. 21 15/16 à 22; Uitgestelde 9 11/16 à 9 13/16.

Ecuador. — Dito 4 1/4 à 4 5/16.

Venezuela. — Dito 3 1/2 pct. —; Uitgestelde 1 pct. 16 1/8.

Griekenland. — te Londen 5 pct. 8 1/4 à 8 3/8.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.